

Hvilken fremtid har ulven i Danmark?

Peter Sunde, BIOS, AU

Ulven har som ingen anden dansk art været genstand for opmærksomhed i de senere år. Den politiske ulvedebat har hovedsageligt drejet sig om, hvor meget fredningshensyn skal vægte i forhold til ulvens reelle eller forestillede negative indflydelse på økonomiske interesser (husdyr, jagt) og risiko-potentiale for mennesker. Hvor mange ulve man fra samfundets side vil give plads til i fremtiden, er et politisk spørgsmål under hensyn til gældende EU-lovgivning. Alt tyder så langt på, at den politiske bæreevne er en del lavere end den biologiske.

Sideløbende med den politiske debat, har der foregået en biologisk orienteret diskussion af ulvens mulige fremtidige biologiske betydning for den danske natur.

Fra undersøgelser i af relativt uforstyrrede økosystemer (amerikanske nationalparker) er der god evidens for at ulvebestande undertiden kan begrænse antallet og påvirke adfærden af deres byttedyr (hjortevildt, bæver) i en grad medfører afledte effekter på plantevækst og plantedække. For at ulve kan være styrende 'top-down' agenter i 'selvforvaltende natur' forudsætter det dog typisk, at tætheden af ulve er naturligt reguleret (dvs. af fødemangel og territoriekampe på liv og død), at naturen ikke genstand for væsentlig menneskelig påvirkning, samt at der forekommer andre toprovdyr (fx bjørn, puma, los). Erfaringer fra øer tyder desuden på at ulv-byttedyr-systemer er ustabile med mindre bestands-arealet dækker flere hundrede km².

Undersøgelser fra Europa tyder så langt ikke på at tilstedeværelse af ulvebestande har dramatiske effekter på byttedyrsbestande, endelige landskabsstruktur. Dette kan formentlig kan tilskrives en kombination af bestandsregulering (lovlige eller ulovlige), kompenserende forvaltningsmæssige tiltag i form af reduceret jagttryk, samt generel menneskelig påvirkning af i form af landbrug og skovbrug. På grundlag af eksisterende viden skal man altså ikke regne med at yderligere etablering af ulve i den danske natur vil få mærkbare biodiversitets-effekter på landskabsplan. Det er derimod meget muligt, at ynglende ulve vil kunne påvirke byttedyrs tæthed og fourageringstryk i afgrænsede områder, hvor prædations-risikoen er særlig høj. En art som potentielt kan blive tvunget til at ændre habitatvalg pga. af ulve, er fx bæveren. Fra et biodiversitetsbetragtning bør vi nok betragte ulvens forventede biologiske funktion i den danske natur på linje med øvrige rovdyr som ræv, odder og skovmår. Disse arter kan hver især påvirke deres bytte lokalt og under bestemte forhold, men i det store billede er deres biologiske betydning minimal i forhold til effekten af menneskets drift af landskabet. Eller sagt med andre ord: Ulven får næppe nogen større betydning den danske biodiversitet.